

Jana Kučerová. Etická dilemata v multikulturním ošetrovatelství v souvislosti s dětskými ukrajinskými válečnými uprchlíky

Posudek vedoucího práce

Diplomová práce Jany Kučerové se zabývá jedním z aktuálních praktických problémů spojených s etikou v oblasti ošetrovatelství a tím je přístup k dětským ukrajinským válečným uprchlíkům vyžadujícím intenzivní onkologickou péči. Po vstupní kapitole věnované kulturně-politickému kontextu a vyplývajícím problémům pro oblast pediatrické péče autorka na danou situaci aplikuje v ošetrovatelství zavedené modely transkulturního/multikulturního ošetrovatelství, mezi které patří teoretické modely Madeleine Leiningerové, Joyce Newman Gigerové a Ruth Elian Davidhizarové. Zkoumá přínos těchto modelů a jejich využití v konkrétní praxi ošetrovatelské péče o dětské pacienty vyžadující onkologickou péči, specificky tedy při péči o dětské válečné uprchlíky z Ukrajiny, kteří se ocitli v České republice

První dvě přehledové kapitoly se věnují obecným otázkám, nejprve aktuální situaci trvající ruské invaze na Ukrajinu, která s sebou přinesla potřebu důkladněji reflektovat etické problémy spojené s onkologickou péčí o dětské pacienty z Ukrajiny, tj. z odlišného kulturního kontextu, který se promítá i do sféry ošetrovatelského přístupu. Ošetrovatelství, jeho historii, specifickým ošetrovatelské práce o děti a zejména komunikaci s dětskými pacienty z odlišných kultur, popisuje autorka v druhé kapitole své práce.

Klíčová je třetí kapitola, která přináší aplikaci základních medicínských a ošetrovatelských principů autonomie, beneficence, nonmaleficence a spravedlnosti na situaci s příchodem migrační vlny válečných uprchlíků z Ukrajiny na jaře 2022. Autorka uvádí konkrétní příklady aplikace těchto principů spolu s etickými principy, které jsou zaznamenány v Etickém kodexu sester (ICN) a věnuje zvláštní pozornost etickým zásadám multikulturní péče.

Opírá se přitom především o dva základní modely kulturně diverzifikované a univerzální péče: transkulturní model Madeleine Leiningerové (zabývá se i jeho limity) a na něj navazující model kulturně ohleduplné a uzpůsobené péče, který zdůrazňuje kulturní jedinečnost pacienta autorem J. Newman Gigerové a R. E. Davidhizarové. Za cenné považují postřehy, které vychází z autorčiny praxe a které diskrétně připomínají, že aplikace těchto modelů do ošetrovatelské praxe je sice v současné situaci velice potřebná, avšak nikoliv samozřejmá.

Celkově práci doporučuji k obhajobě, za nejpřínosnější považuji zmíněnou třetí kapitolu, která mohla být doplněna o více praktických příkladů z ošetrovatelské praxe v multikulturním prostředí ve specifické situaci válečného konfliktu a péče o dětské ukrajinské uprchlíky v podmínkách českého zdravotnictví, nicméně řada informací je součástí předchozích kapitol (zejména podkapitoly věnované aktuální situaci ve zdravotnictví souvislosti s přijetím ukrajinských migrantů), práce obsahuje v přijatelné míře některé formální (gramatické a stylistické) nedostatky, o kterých jsme již s autorkou hovořily a které podle mého názoru nebrání obhajobě práce.

V Praze 5.9. 2023

doc. Denisa Červenková